

SUTARTIS
TARP DIDŽIOSIOS BRITANIJOS IR ŠIAURĖS AIRIJOS JUNGTINĖS
KARALYSTĖS VYRIAUSYBĖS
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
DĖL KAPITALO INVESTICIJŲ SKATINIMO IR JŲ APSAUGOS

Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Jungtinės Karalystės Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė,

Siekdamos sukurti palankias sąlygas vienos valstybės piliečių ir bendrovių didesnėms investicijoms kitos valstybės teritorijoje,

Pripažindamos, kad tokių investicijų skatinimas ir abipusė apsauga pagal tarptautinius susitarimus bus palanki privačiai iniciatyvai ir kels abiejų valstybių gerovę,

Susitaria:

I STRAIPSNIS

Apibrėžimai

Šioje Sutartyje vartojami tokie apibrėžimai:

- (a) “Investicijos” reiškia bet kurios rūšies turtą, ypač, nors ne išimtinai, apima:
 - (i) kilnojamą ir nekilnojamą turtą bei kitas turtines teises, tokias kaip ipoteka, turto sulaikymas ar užstatas;
 - (ii) bendrovės akcijas ir obligacijas, tai pat bet kurią kitą dalyvavimo bendrovė je formą;
 - (iii) pretenzijas į pinigų arba į kurią nors kitą sutartyje numatytą veiklą, turinčią finansinę vertę;
 - (iv) intelektualinės nuosavybės teises, bendrovės reputaciją ir klientūrą, techninius procesus ir gamybos paslaptis;
 - (v) koncesijas, numatytas įstatymu arba pagal sutartį, įskaitant koncesijas gamtinių išteklių paieškai, kultyvavimui, gavybai arba eksploatavimui.
- Kapitalo investicijų turinys nepasikeičia pakeitus turto investavimo formą;
- (b) “pajamos” apibūdina sumas, gautas investavus, ypač, nors ne išimtinai, į šią sąvoką įeina pelnas, palūkanos, pajamos iš kapitalo, dividendai, autoriniai honorarai ir rinkliavos;
- (c) “piliėtis” reiškia:
 - (i) Lietuvos Respublikos atžvilgiu: fizinius asmenis, kurie yra Lietuvos Respublikos piliečiai pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius įstatymus;
 - (ii) Jungtinės Karalystės atžvilgiu: fizinius asmenis, kurių statusas—Jungtinės Karalystės piliečiai pagal Jungtinėje Karalystėje galiojančius įstatymus;
- (d) “bendrovės” reiškia:
 - (i) Lietuvos Respublikos atžvilgiu: bet kurią įmonę, įregistruotą Lietuvos Respublikos teritorijoje pagal galiojančius įstatymus ir tvarką;
 - (ii) Jungtinės Karalystės atžvilgiu: korporacijas, firmas ir asociacijas, sudarytas arba įregistruotas pagal bet kurioje Jungtinės Karalystės dalyje arba bet kurioje kitoje teritorijoje, kuriai šios Sutarties galiojimas išplečiamas pagal jos 14 straipsnį, galiojančius įstatymus;
- (e) “teritorija” reiškia:
 - (i) Lietuvos Respublikos atžvilgiu: Lietuvos Respublikos teritoriją, įskaitant teritorinę jūrą ir bet kuriojus povandeninius plotus, kuriuose pagal tarptautinę teisę Lietuvos Respublika gali naudotis jūros dugno, žemės gelmių ir gamtinių resursų tyrinė jimo, eksploatacijos ir saugojimo teisėmis;

- (ii) Jungtinės Karalystės atžvilgiu: Didžiąją Britaniją ir Šiaurės Airiją, įskaitant teritorinę jūrą, tai pat jūros plotus už Jungtinės Karalystės teritorinės jūros, kurie yra arba galėtų būti ateityje pagal Jungtinės Karalystės vietinius įstatymus sutinkamai su tarptautine teise priskirti, kaip plotai, kuriuose Jungtinė Karalystė gali vykdyti savo teises jūros dugno, žemės gelmių ir gamtinių išteklių atžvilgiu, ir bet kurią teritoriją, kuriai šios Sutarties galiojimas gali būti praplėstas pagal 14 straipsnio sąlygas.

2 STRAIPSNIS

Investicijų skatinimas ir apsauga

(1) Kiekviena Susitariančioji Šalis skatins ir sudarys palankias sąlygas kitos Susitariančiosios Šalies piliečiams arba bendrovėms investuoti kapitalą jos teritorijoje pagal joje galiojančius įstatymus ir poįstatyminius aktus bei priims tokį kapitalą vadovaudamasi savo teise įgyvendinti įgaliojimus, suteiktus jos įstatymais ir poįstatyminiais aktais.

(2) Tokios Susitariančiosios Šalies piliečių ar bendrovių investicijos visą laiką bus traktuojamos sąžiningai ir lygiateisiai, ir bus visiškai apsaugotos ir apgintos kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje. Nė viena iš Susitariančiųjų šalių nepasinaudos nepagrįstomis ir diskriminuojančiomis priemonėmis tam, kad pakenktų kitos Susitariančiosios Šalies piliečiams arba bendrovėms valdyti, eksploatuoti, naudotis, turėti arba disponuoti savo investicijomis kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje. Kiekviena Susitariančioji Šalis laikysis įsipareigojimų, kuriuos ji prisiėmė kitos Susitariančiosios Šalies piliečių arba bendrovių investicijų atžvilgiu.

3 STRAIPSNIS

Nacionalinis režimas ir didžiausio palankumo statusas

(1) Susitariančiosios Šalys savo teritorijoje traktuos kitos Susitariančiosios Šalies piliečių arba bendrovių kapitalo investicijas arba pajamas ne mažiau palankiai, kaip traktuoja savo šalies piliečių ar bendrovių, arba trečios šalies piliečių ar bendrovių kapitalo investicijas arba pajamas.

(2) Susitariančiosios Šalys traktuoja kitos Susitariančiosios Šalies piliečius ar bendroves, valdančius, eksploatuojančius, naudojančius, turinčius ar disponuojančius tos Šalies teritorijoje kapitalo investicijomis, ne mažiau palankiai kaip ir savo piliečius ar bendroves, arba trečiųjų šalių piliečius ar bendroves.

(3) Tam, kad būtų išvengta abejonių, yra patvirtinama, kad traktavimas, aprašytas šio straipsnio (1) ir (2) dalyse, galioja šios Sutarties straipsniams nuo 1 iki 13.

4 STRAIPSNIS

Nuostolių kompensacija

(1) Jei vienos iš Susitariančiųjų Šalių piliečiai ar bendrovės, investuojantys savo kapitalą kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, patiria nuostolius dėl karo ar kitokio ginkluoto konflikto, revoliucijos, nacionalinės nelaimės, maišto, sukilimo ar riaušių pastarosios Susitariančiosios Šalies teritorijoje, tie nuostoliai, kiek liečia jų atlyginimą, padengimą, kompensavimą ar atsiskaitymą, pastarosios Susitariančiosios Šalies bus traktuojami ne mažiau palankiai, kaip savo šalies piliečių ar bendrovių arba kaip trečiosios valstybės piliečių ar bendrovių. Tokie apmokėjimai turės būti laisvai pervedami.

(2) Nepažeidžiant šio straipsnio (1) dalies nuostatų, nuostoliai, kuriuos patiria Susitariančiosios Šalies piliečiai ar bendrovės kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje bet kurio iš minėtų pirmoje dalyje atveju dėl šių priežasčių:

- (a) rekvizavus jų turtą šalies karinėms pajėgoms ar valdžios atstovams, arba
- (b) šalies karinėms pajėgoms ar valdžios atstovams sunaikinus jų turtą ne kovinių veiksmų atveju arba nesant susidariusios situacijos būtinumo.

bus atlyginami arba atitinkamai kompensuojami. Tokie mokėjimai bus laisvai pervedami.

5 STRAIPSNIS

Ekspropriacija

(1) Bet kurios Susitariančiosios Šalies piliečių arba bendrovių investicijos negali būti nacionalizuojamos, eksproprijuojamos, joms negalima taikyti kitų priemonių, lygiaverčių nacionalizavimui arba ekspropriacijai (toliau šios priemonės bus vadinamos ekspropriacija) kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, išskyrus tuos atvejus, kai tai yra daroma visuomenės interesų labui dėl šios šalies vidaus poreikių nediskriminacine tvarka, už tai nedelsiant ir veiksmingai išmokant atitinkamą kompensaciją. Tokios kompensacijos dydis turi prilygti eksproprijuotų investicijų tikrajai vertei, nustatytai prieš pat ekspropriaciją arba prieš viešai paskelbiant apie tokią ekspropriaciją, priklausomai nuo to, kas pirmiau įvyksta. Kompensacija, į kurią įeina palūkanos, paskaičiuotos pagal įprastinį komercinį kursą iki išmokėjimo datos, turi būti nedelsiant ir veiksmingai išmokama ir laisvai pervedama. Pilietis arba bendrovė, kurios turtas eksproprijuojamas, turi teisę, kad tos Šalies juridinis ar kitas nepriklausomas valdžios institutas, pagal vykdančios ekspropriaciją Susitariančiosios Šalies įstatymus, nedelsiant patikrintų jo bylą ar investicijos įvertinimą pagal šioje pastraipoje išdėstytas nuostatas.

(2) Kai viena Susitariančioji Šalis eksproprijuoja turtą bendrovės, kuri yra sudaryta arba įregistruota pagal bet kurioje jos teritorijos dalyje galiojančius įstatymus ir kurioje kitos Susitariančiosios Šalies piliečiai arba bendrovės turi akcijų, ji turi užtikrinti, kad šio straipsnio (1) dalies sąlygos būtų taikomos taip, kad būtų galima užtikrinti nedelsiant atitinkamą ir veiksmingą kompensacijos išmokėjimą už investicijas tiems kitos Susitariančiosios Šalies piliečiams ar bendrovėms, kurie yra šių akcijų savininkai.

6 STRAIPSNIS

Investicijų ir pajamų repatriacija

(1) Pagal (2) dalį, investicijų atžvilgiu kiekviena Susitariančioji Šalis garantuos, kad nebus jokių apribojimų kitos Susitariančiosios Šalies piliečių ar bendrovių investicijoms ir pajamoms pervedti. Pervedimai bus atliekami nedelsiant konvertuojama valiuta, kuria iš pradžių buvo investuotas kapitalas arba, investoriumi ir suinteresuotai Susitariančiajai Šaliai sutikus, bet kuria kita konvertuojama valiuta. Jeigu nebus kitaip susitarta su investoriumi, pervedimai bus atliekami pagal pervedimo dieną galiojusį oficialų valiutos keitimo kursą.

(2) Pereinamuoju 3 metų laikotarpiu nuo šios Sutarties įsigaliojimo, Lietuvos Respublika dės visas pastangas, kad užsienio valiuta būtų prieinama neribotam investicijų ir pajamų pervedimui.

(3) Pasibaigus (2) dalyje nurodytam pereinamajam laikotarpiui, pirmoji šio straipsnio dalis bus taikoma be apribojimų.

7 STRAIPSNIS

Išimtys

Šios Sutarties nuostatos, pagal kurias piliečiai ar bendrovės traktuojamos ne mažiau palankiai negu vienos iš Susitariančiųjų Šalių ar bet kurios trečiosios šalies piliečiai ar bendrovės, nebus aiškinamos kaip įpareigojimas vienai iš Susitariančiųjų Šalių teikti kitos šalies piliečiams ar bendrovėms pirmenybę ar privilegijas, gaunamas iš:

- (a) esamos arba būsimos muitinių sąjungos arba panašios tarptautinės sutarties, kurios šalimi yra arba gali tapti viena iš Susitariančiųjų Šalių; arba
- (b) bet kokios tarptautinės sutarties ar susitarimo, visiškai ar dalinai liečiančių apmokestinimą arba vietinių įstatymų, visiškai ar dalinai susijusių su apmokestinimu.

8 STRAIPSNIS

Ginčų sprendimas tarp investitoriaus ir investicijas priimančiosios šalies

(1) Ginčai tarp vienos Susitariančiosios Šalies piliečio ar bendrovės ir kitos Susitariančiosios Šalies dėl pastarosios įsipareigojimų, išdėstyto šioje Sutartyje ir

susijusių su pirmosios šalies investicijomis, kurie nebuvo išspręsti draugiškai, praėjus trims mėnesiams nuo raštiško pretenzijos pateikimo, suinteresuoto piliečio ar bendrovės pageidavimu turi būti perduoti tarptautiniam arbitražui, jeigu bet kuri ginčo šalis šito pageidauja.

(2) Tais atvejais, kai ginčas yra perduodamas tarptautiniam arbitražui, pilietis ar bendrovė ir Susitariančioji Šalis—ginčo dalyvė gali sutikti perduoti ginčą:

- (a) Tarptautiniam investicinių ginčų sprendimo centrui (atsižvelgiant į sąlygas—kur jos gali būti taikytinos—nustatytas Konvencija dėl investicinių ginčų tarp atskirų valstybių ir kitų valstybių piliečių sprendimo, atvira pasirašymui nuo 1965 m. kovo 18 d. Vašingtone, ir į papildomas sąlygas dėl ginčų sprendimo administracinio sutaikinimo, arbitražo ar faktų nustatymo procedūra) arba
- (b) Tarptautinių prekybos rūmų arbitražo teismui; arba
- (c) tarptautinio arbitražo teisėjui arba ad hoc arbitražo teismui, kuris yra sudaromas pagal specialų susitarimą arba įkuriamas pagal arbitražo taisykles, nustatytas Jungtinių Tautų Tarptautinės prekybos teisės komisijos.

Jeigu per tris mėnesius nuo raštiško pretenzijos pateikimo datos ginčas neperduodamas spręsti vienu iš aukščiau minėtų būdų, tai, raštiškai prašant suinteresuotam piliečiui ar bendrovei, ginčas perduodamas arbitražui pagal minėtos Jungtinių Tautų Tarptautinės prekybos teisės komisijos arbitražo taisykles. Ginčo šalys gali raštu susitarti dėl šių taisyklių pakeitimo.

9 STRAIPSNIS

Ginčai tarp Susitariančiųjų Šalių

(1) Bet kokie ginčai tarp Susitariančiųjų Šalių dėl šios Sutarties aiškinimo arba taikymo turi būti, jei tai įmanoma, sprendžiami diplomatinio būdu.

(2) Jeigu ginčas tarp Susitariančiųjų Šalių negali būti tokiu būdu išspręstas, tai bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymu jis turi būti perduodamas arbitražo teismui.

(3) Toks arbitražo teismas turi būti sudaromas kiekvienam konkrečiam atvejui tokiu būdu: per du mėnesius nuo parėškimo dėl arbitražo pateikimo dienos kiekviena iš Susitariančiųjų Šalių turi paskirti po vieną teismo narį. Šie du nariai išrenka trečiosios šalies pilietį, kuris, abiem Susitariančiosioms Šalims sutinkant, bus paskirtas teismo pirmininku. Pirmininkas turi būti paskirtas per du mėnesius nuo kitų dviejų narių paskyrimo dienos.

(4) Jeigu per laikotarpį, nustatytą šio straipsnio (3) dalyje, būtini asmenys nebus paskirti, tai bet kuri Susitariančioji Šalis, nesant kito susitarimo, gali prašyti Tarptautinio teismo Prezidentą, kad jis paskirtų reikalingus asmenis. Jeigu Prezidentas yra vienas iš Susitariančiųjų Šalių pilietis arba dėl kitų priežasčių negali atlikti minėtos funkcijos, paskirti reikalingus asmenis prašomas Viceprezidentas. Jeigu Viceprezidentas taip pat yra vienas iš Susitariančiųjų Šalių pilietis arba dėl kitų priežasčių negali atlikti minėtos funkcijos, tuomet paskirti reikalingus asmenis prašomas kitas pagal vyresniškumą Tarptautinio teismo narys, kuris nėra nė vienos iš Susitariančiųjų Šalių pilietis.

(5) Arbitražo teismas priima sprendimą vadovaudamasis balsų dauguma. Toks sprendimas yra privalomas abiem Susitariančiosioms Šalims. Kiekviena iš Susitariančiųjų Šalių apmoka savo teismo nario išlaidas ir jos atstovavimo arbitražo procese išlaidas. Pirmininko ir kitas išlaidas abi Susitariančiosios Šalys apmoka lygiomis dalimis. Tačiau teismas gali priimti sprendimą, kad didesnę išlaidų dalį turi apmokėti viena iš Susitariančiųjų Šalių, ir toks sprendimas yra privalomas abiem Susitariančiosioms Šalims. Teismas pats nustato savo darbo tvarką.

10 STRAIPSNIS

Subrogacija

(1) Jeigu viena iš Susitariančiųjų Šalių ar jos paskirta Agentūra ("pirmoji Susitariančioji Šalis") apmoka pagal garantiją, kurią buvo suteikusi kitos

Susitariančiosios Šalies (“antrosios Susitariančiosios Šalies”) teritorijoje esančiai investicijai, antroji Susitariančioji Šalis pripažįsta:

- (a) kompensaciją gavusios šalies visų teisių ir pretenzijų perdavimą pirmajai Susitariančiajai Šaliai pagal įstatymą arba teisinį sandorį, ir
- (b) kad subrogacijos būdu gautomis teisėmis ir pretenzijomis pirmoji Susitariančioji Šalis naudojasi tokiu pat lygiu, kaip ir kompensaciją gavusi šalis.

(2) Pirmoji Susitariančioji Šalis turi teisę visais atvejais būti vienodai traktuojama:

- (a) teisių ir pretenzijų perdavimo aktu gautų teisių ir pretenzijų atžvilgiu, ir
- (b) ryšium su tokiomis teisėmis ir pretenzijomis gautų išmokų atžvilgiu,

taip, kaip turėjo teisę pagal šią Sutartį būti traktuojama kompensaciją gavusi šalis už padarytas investicijas ir su jomis susijusias pajamas.

(3) Bet kokios išmokos, kurias gauna pirmoji Susitariančioji Šalis nekonvertuojama valiuta, ryšium su įgytomis teisėmis ir pretenzijomis, turi būti laisvai prieinamos pirmajai Susitariančiajai Šaliai tam, kad būtų galima panaudoti bet kokioms išlaidoms antrosios Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

11 STRAIPSNIS

Kitų taisyklių taikymas

Jeigu bet kurios iš Susitariančiųjų Šalių įstatymai ar įsipareigojimai pagal tarptautinę teisę, galiojantys dabar arba priimti vėliau tarp Susitariančiųjų Šalių kaip priedas prie šios Sutarties, nustato bendro pobūdžio ar konkrečias taisykles, kurios suteikia teisę kitos Susitariančiosios Šalies piliečių ar bendrovių investicijas traktuoti palankiau negu nustatyta šioje Sutartyje, tuomet toms taisyklėms, o ne šios Sutarties sąlygoms, bus teikiama pirmenybė, tiek kiek jos yra palankesnės.

12 STRAIPSNIS

Konsultacijos

Bet kuri Susitariančioji Šalis gali pasiūlyti kitai Susitariančiajai Šaliai surengti konsultacijas bet kuriuo klausimu dėl šios Sutarties taikymo. Dėl šių konsultacijų surengimo laiko ir vietos susitariama diplomatinio būdu.

13 STRAIPSNIS

Sutarties taikymas

Ši Sutartis bus taikoma investicijoms, padarytoms vienos Susitariančiosios Šalies piliečių ir bendrovių kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje po 1990 metų gruodžio 29 d. Investicijoms, atliktoms iki šios datos, jeigu jos buvo atliktos pagal pastarosios Susitariančiosios Šalies įstatymus ir tvarką, taip pat bus taikomos šios Sutarties sąlygos.

14 STRAIPSNIS

Teritorinis praplėtimas

Sutarčiai įsigaliojus ar bet kuriuo metu vėliau šios Sutarties sąlygų taikymas gali būti išplėstas ir toms teritorijoms, už kurių tarptautinius ryšius yra atsakinga Jungtinės Karalystės Vyriausybė, Susitariančioms Šalims susitarus apsikeičiant notomis.

15 STRAIPSNIS

Įsigaliojimas

Kiekviena Susitariančioji Šalis praneš raštu kitai apie konstitucinių formalumų, reikalingų jos teritorijoje, kad įsigaliotų ši Sutartis, įvykdymą. Ši Sutartis įsigalioja tą dieną, kuria buvo datuotas vėlesnis pranešimas.

16 STRAIPSNIS

Trukmė ir nutraukimas

Ši Sutartis galios dešimt metų. Po to ji galios tol, kol nepraeis dvylika mėnesių nuo tos dienos, kai viena iš Susitariančiųjų Šalių pranės raštu kitai apie Sutarties nutraukimą. Atsižvelgiant į tai, kad investicijos buvo padarytos, kai ši Sutartis galiojo, jos sąlygos tokių investicijų atžvilgiu galios dar penkiolika metų po Sutarties nutraukimo; po šio laikotarpio bendrosios tarptautinės teisės normos galės būti taikomos.

Paliudydami tai, žemiau pasirašę, savo Vyriausybių įgalioti asmenys, pasirašė šią Sutartį.

Sutartis sudaryta dviem egzemplioriais Vilmieje 1993 m. geguses 17 ouiuž anglų ir lietuvių kalbomis. Abu tekstai turi vienodą galią.

Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos
Jungtinės Karalystės Vyriausybės
vardu:

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
vardu:

MICHAEL PEART

ADOLFAS SLEZEVICIUS